

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Chironachi Vladimir în numele inculpatului Covaljiev Gheorghe și inculpatul Covaljiev Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Covaljiev Gheorghe XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 04.07.2017 – 25.05.2018;

Instanța de apel: 21.06.2018 – 04.12.2019;

Instanța de recurs: 27.02.2020 – 03.11.2020;

Instanța de apel: 14.01.2021 – 18.18.2021;

Instanța de recurs: 17.03.2022 – 08.06.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 25 mai 2018, *Covaljiev Gheorghe XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, echivalentul a 32 500 (treizeci și două mii cinci sute) lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Gîrneț Alexandra, dispunându-se încasarea de la Covaljiev Gheorghe în beneficiul lui Gîrneț Alexandra prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 15 000 (cincisprezece mii) lei. În rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, ca fiind neîntemeiată.

2. În sentință, prima instanță a constatat că:

Covaljiev Gheorghe, la 30 decembrie 2016, aproximativ la ora 17:30, având în posesie permisul de conducere înregistrat cu nr. XXXXX, eliberat la 11 iulie 2005, cu categoriile

admise „A,B,C,D,E”, s-a urcat la volanul automobilului de model „Volkswagen Pasat”, cu numerele de înmatriculare XXXXXX, care era în stare tehnică bună, pentru a se deplasa pe traseul, înregistrat R-34, cu destinația din s. Giurgiulești, r-nul Cahul spre or. Cahul.

În timpul deplasării, pe traseul național prin sat. Slobozia Mare, r-nul Cahul, nu a manifestat prudență sporită la conducerea automobilului dat, manifestând imprudență exprimată prin încredere exagerată în sine, dându-și seama că acțiunile sale ar putea provoca consecințe nefaste, neținând cont de dexteritatea sa în conducere și situația rutieră, adică de faptul că afară era întuneric, dar fiind predominant de ideea nechibzuită că ele vor putea fi evitate, astfel ignorând prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b), pct. 45 alin. 1) lit. a), b), c), d) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, cu modificări ulterioare, conform cărora, persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, precum și faptul că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului, situația rutieră, observând în cale un obstacol, care i-a redus vizibilitatea, ignorând astfel și cerințele pct. 45 alin. 2) al Regulamentului enunțat mai sus, conform căruia în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a întreprins măsuri necesare pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, unde trebuia să reducă viteza până la limita și chiar să se oprească, care i-ar asigura securitatea traficului rutier, a continuat deplasarea și cu roata automobilului a călcat-o peste piciorul stâng pe Gîrneț Alexandra, care se află pe acostamentul de lângă carosabil, astfel părții vătămate Gîrneț Alexandra i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă: fractura deschisă oaselor metatarsiene I, II, III, și falangei bazale degetului I plantei stângi, care după caracterul lor se califică ca vătămări corporale medii.

Acțiunile inculpatului Covaljiev Gheorghe au fost calificate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, după indicii: *încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale și a sănătății.*

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, au declarat apeluri:

- *procurorul*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în temeiul căreia Covaljiev Gheorghe să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an. Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate în privința lui Covaljiev Gheorghe

sub formă de închisoare să fie suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani. Încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 740 lei.

În motivarea apelului, procurorul a menționat că instanța de judecată la pronunțarea sentinței nu a ținut cont de personalitatea inculpatului și anume că inculpatul Covaljiev Gheorghe anterior a mai comis intenționat o infracțiune pentru care fapt a fost condamnat la o pedeapsă sub formă de amendă și cu suspendare condiționată, precum și faptul că a fost atras la răspundere contravențională pentru comiterea contravențiilor din domeniul circulației rutiere, iar prin infracțiunea comisă i-a provocat părții vătămate suferințe psihice și morale, inclusiv în cadrul urmăririi penale și cercetarea probelor în instanța de fond nu a recunoscut vina, exprimând încredere în sine, neavând careva muștrări de cunoștință pentru cele comise prin ce mărește pericolul social, precum și gravitatea infracțiunii comise de către inculpat, adică potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă se atribuie către categoria infracțiunilor mai puțin grave.

La fel, instanța de judecată a refuzat încasarea în contul statului de la inculpatul Covaljiev Gheorghe a cheltuielilor de judecată suportate în cadrul urmăririi penale, fără a indica motivul refuzului, or, statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția persoanei, prin acțiuni de procedură legale, iar pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, care, raportate la prevederile art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare. În concluzie, pedeapsa aplicată de către instanța de judecată nu va asigura realizarea scopurilor legii penale, existând riscul comiterii pe viitor a noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, din care considerente este necesar ca inculpatului Covaljiev Gheorghe să-i fie aplicată o pedeapsă penală sub formă de închisoare și cu aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului la suma de 740 lei.

- *inculpatul Covaljiev Gheorghe*, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a menționat că nici o probă prezentată de acuzare nu demonstrează vinovăția sa. Nici o faptă descrisă în învinuire nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată. Sentința se bazează doar pe depozițiile părții vătămate, care fiind influențată de fiul ei și-a schimbat depozițiile, dorind să-l șantajeze pentru a încasa bani de la dânsul. Este șofer de mai bine de 30 ani, conducea regulamentar, și nu putea prevedea că partea vătămată se va izbi lateral în automobilul său, de aceea, consideră că acesta este un caz neprevăzut de care se face vinovată numai partea vătămată.

Totodată, consideră că instanța de fond greșit a interpretat situația faptică precum că nimeni nu a comunicat și nu s-a constatat viteza cu care se deplasa Covaljiev Gheorghe. În timpul examinării cauzei atât inculpatul, cât și martorii audiați Hariton Valeriu, Covaljiev Gheorge, Covaljiev Axenia, Serbinov Ilie, au confirmat că viteza de deplasare nu a fost mai

mare de 50 km/oră, adică în limita admisă de legislație. Respectiv nu a fost încălcat Regulamentul circulației rutiere în ceea ce privește viteza deplasării.

În faza urmăririi penale, apărarea a înaintat un demers, privind efectuarea unui experiment judiciar și anume reconstituirea faptei la fața locului în aceleași circumstanțe. Acest mijloc de probă și anume „experimentul la fața locului” a lipsit apărarea de o probă esențială, care avea drept sarcină de a demonstra nevinovăția inculpatului. Ca efect al neadmiterii acestui mijloc de probă, apărarea nu a avut posibilitatea de a înainta alte demersuri, care aveau drept scop o concluzie a expertului, prin care acesta să menționeze dacă era posibil sau nu, din circumstanțele reținute, evitarea tamponării și dacă au fost respectate de Covaljiev Gheorghe regulile de circulație prevăzute de legislație.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul 04 decembrie 2019, au fost admise apelurile declarate de către procuror și de către inculpat, casată total sentința, din alte motive, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

Procesul penal în privința lui Covaljiev Gheorghe învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzută la art. 264 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea inculpatului cu partea vătămată.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului Covaljiev Gheorghe.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, în cadrul judecării apelurilor, reieșind din faptul că inculpatul Covaljiev Gheorghe contestă sentința de condamnare, solicitând achitarea, a fost audiată partea vătămată Gîrneț Alexandra.

Totodată, la demersul părții apărării, au fost audiați suplimentar martorii Dragoi Andrian, Chiciuc Ecaterina, Orzea Andrei și Serbinov Ilie, iar la demersul acuzatorului de stat au fost cercetate suplimentar în instanța de apel, probele administrate de către instanța de fond, care au fost puse la baza sentinței de condamnare, și anume: procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 30 decembrie 2016, potrivit căruia locul accidentului rutier este pe traseul central R-34 Cahul – Giurgiulești, în s. Slobozia Mare, raionul Cahul. Lipsesc iluminarea locului accidentului rutier la momentul cercetării (f.d. 5-6, vol.1); schema accidentului rutier întocmită la 30.12.2016, din care rezultă că tamponarea părții vătămate a avut loc pe carosabil, la o distanță de 2,10 metri de la acostament. Pilonul electric se afla la 12,5 metri de locul tamponării. Lipsesc careva obstacole în deplasare (f.d.7, vol.1); rezultatele „DRAGER” ALCOTEST, potrivit cărora atât inculpatul Covaljiev Gheorghe, cât și partea vătămată nu consumase alcool până la producerea accidentului rutier (f.d.9, vol.1); raportul de expertiză judiciară nr. 5/D din 04 ianuarie 2017 conform căruia, pe corpul părții vătămate Gîrneț Alexandra s-a stabilit: fractură deschisă oaselor metatarsiene I, II, III și falangei bazale degetul I plantei (piciorului propriu-zis) stângi, care au fost produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, adică la traversare cu roata automobilului, condiționează

dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie (f.d. 32, vol. I); raport de expertiză judiciară nr. 1366 din 09 ianuarie 2017, potrivit căruia în sistemul de ghidare, frânare a automobilului prezentat (f.d. 41-45, vol. I).

Totodată, în ședința instanței de apel din 04 decembrie 2019 inculpatul Covaljiev Gheorghe asistat de avocatul Chironachi Vladimir și partea vătămată Gîrneț Alexandra, interesele căreia au fost reprezentate de avocatul Reșulschi Galina au înaintat cereri de încetare a procesului penal intentat în privința lui Covaljiev Gheorghe în legătură cu împăcarea părților.

Instanța de apel a reținut, că partea vătămată la cererea sa a anexat o recipisă în care este notat că nu mai are nici o pretenție materială sau morală față de inculpatul Covaljiev Gheorghe, ultimul a compensat prejudiciul cauzat în sumă de 15 000 lei (f.d. 78-80, vol.2).

Având în susținere prevederile art. 109 alin. (1), (2) Cod penal (cu modificările ulterioare intrate în vigoare începând cu 07 ianuarie 2019), instanța de apel a constatat că inculpatul Covaljiev Gheorghe nu are antecedente penale pentru săvârșirea unor infracțiuni similare și nici nu a fost dispusă încetarea procesului penal pentru săvârșirea unor infracțiuni similare pe parcursul ultimilor cinci ani.

În consecință, instanța de apel a notat că nu au fost stabilite careva impedimente pentru a admite cererile de împăcare a părții vătămate Gîrneț Alexandra cu inculpatul Covaljiev Gheorghe.

De asemenea, instanța de apel a menționat, că după data pronunțării sentinței - 25 mai 2018, prin Legea nr. 233 din 08 noiembrie 2018, în vigoare începând cu 07 ianuarie 2019, au fost operate modificări în art. 109 alin. (1) Cod penal, și anume, după textul „la capitolele II-VI” s-a introdus textul „la art. 264 alin. (1)”.

Având în vedere că la examinarea cauzei penale în instanța de apel, au fost operate modificări în art. 109 alin. (1) Cod penal, care ameliorează situația inculpatului Covaljiev Gheorghe, instanța de apel a considerat că, prin aplicarea prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, la caz, sunt aplicabile dispozițiile art. 109 alin. (1) Cod penal, în coroborare cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat precum că cererile de împăcare depuse de părți în ședința instanței de apel, nu pot fi admise, deoarece urmau a fi depuse în instanța de fond până la retragerea completului în camera de deliberare, din considerentul că modificarea dispoziției art. 109 alin. (1) Cod penal, care permite împăcarea părților, a fost operată în perioada când prezenta cauză penală se examina în instanța de apel.

Referitor la cerința procurorului de a fi încasate cheltuielile judiciare în sumă de 740 lei din contul inculpatului în beneficiul statului, instanța de apel a considerat-o ca neîntemeiată, în condițiile în care procurorul nu a prezentat probe care ar dovedea suportarea unor astfel de cheltuieli de către organul de urmărire penală și că acestea necesită a fi recuperate din contul inculpatului, or, efectuarea expertizelor judiciare sunt acțiuni

procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, iar în lipsa unor astfel de probe acuzarea nu ar fi putut demonstra comiterea faptei penale, precum și să susțină învinuirea în instanța de judecată în vederea condamnării persoanei, așa cum în astfel de cazuri sunt necesare cunoștințe speciale, iar raportul de judiciară este unul obligatoriu, reieșind din prevederile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, împotriva acesteia a declarat recurs ordinar *procurorul*, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi reparată de instanța de recurs.

În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- instanța de apel neîntemeiat a încetat procesul penal în privința lui Covaljiev Gheorghe în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților;

- împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare. Apreciind sintagma „până la retragerea completului în camera de deliberare”, ca moment final până când poate avea loc împăcarea părților, se notează că legiuitorul a stabilit expres și clar perioada procesului până la care părțile își pot manifesta voința de împăcare, atunci când cauza se judecă de către instanța de fond, iar completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective. Astfel, fazele următoare a judecării cauzei sunt căi de verificare a temeiniciei și legalității hotărârii judecătorești, inclusiv și în partea aplicării procedurii împăcării părților, sub aspectul legii materiale și procesual penale;

- aplicând prevederile art. 109 alin. (2) Cod penal, la circumstanțele cauzei, instanța de apel era în imposibilitate de a admite cererile de împăcare a inculpatului Covaljiev Gheorghe cu partea vătămată Gîrneț Alexandra, fiind depuse cu încălcarea termenului stabilit de lege în acest sens, or, calea de atac - apelul, este o fază a procesului penal în care instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia sentinței judecătorești, conform materialelor din cauza penală, ceea ce rezultă expres din prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală;

- instanța de apel a motivat că, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, prin numirea expertizei judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului, însă, în decizie și sentință lipsește dispoziția privind trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit din 03 noiembrie 2020, recursul declarat a fost admis, cu casarea totală a deciziei, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a relevat că motivele pe care și-a întemeiat soluția instanța de apel la pronunțarea deciziei recurate, și anume de a dispune

încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, la etapa judecării cauzei în ordine de apel, este pripită și contrară prevederilor legale și practicii judiciare.

Astfel, prevederile art. 109 alin. (1) Cod penal, în redacția Legii nr. 233 din 08.11.2018, în vigoare din 07.01.2019, statuează, că *„Împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II–VI, la art. 264 alin. (1) din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.”*

Concomitent, instanța de apel la pronunțarea soluției adoptate nu a ținut cont de prevederile art. 109 alin. (2) Cod penal, care de altfel nu au fost modificate, și care prevăd că împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

Prin urmare, instanța de recurs a apreciat ca fiind lipsită de suport juridic concluzia instanței de apel precum că aceasta era îndreptățită de a dispune aplicarea dispoziției art. 109 alin. (1) Cod penal, deoarece modificările acestei norme au fost operate în perioada când prezenta cauză penală se examina în instanța de apel.

Cu referire la solicitarea procurorului privind dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Covaljiev Gheorghe, instanța de recurs a notat că potrivit prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor de efectuare a expertizei este un drept discreționar al instanței. Norma juridică respectivă urmând a fi interpretată ținându-se cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare la 09 februarie 2018, prin care a fost exclus alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) al normei respective, se face din contul bugetului de stat.

Astfel, soluția instanței de apel pe marginea soluționării cheltuielilor judiciare urmează a fi pronunțată în dependență de timpul efectuării rapoartelor de expertiză judiciară, adică până sau după modificările operate de legiuitor la prevederile art. 143 Cod de procedură penală, iar în dependență de aceste circumstanțe instanțele de judecată pot oferi aplicabilitate motivată prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, care reglementează posibilitatea de a obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

7. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 noiembrie 2021 apelul declarat de procuror a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de inculpatul Covaljiev Gheorghe a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru primă instanță după cum urmează:

Lui Covaljiev Gheorghe XXXXX recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la articolul 264 alin. (1) Cod penal i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 u.c., echivalentul a 32 500 (treizeci și două mii cinci sute) lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

7.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a constatat că, prin prisma probelor acumulate la caz se atestă starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță. Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sunt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și sunt apreciate conform prevederilor art. 101 al Codului de procedură penală.

Totodată, a fost constatat în afara oricărui dubiu rezonabil faptul că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între probele scrise care ar trezii dubii, nu au fost reținute.

Mai mult de atât, prin prisma tuturor probelor prezentate de către acuzatorul de stat, examinate în ședința de judecată a instanței de fond, administrate adăugător în instanța de apel, starea de fapt probată în faza de urmărire penală prin incriminarea inculpatului a faptei imputate s-a confirmat în totalitate în instanța de apel.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca fiind o metodă de apărare și un drept de a nu se autoincrimina garantat de art. 66 din Codul de procedură penală și art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Analizând temeiul nominalizat în raport cu motivele invocate în cererea de apel, Colegiul judiciar constată că acestea nu-și găsesc confirmarea la judecarea apelului declarat de către partea apărării și inculpat, neexistând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării sentinței și achitării inculpatului Covaljiev Gheorghe.

În acest context, referitor la motivele invocate de apelant, sub aspectul că probele prezentate în sprijinul învinuirii nu dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reiterat că la caz, s-a constatat existența elementelor constitutive a infracțiunii incriminate inculpatului, or încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere este o acțiune sau inacțiune a conducătorului mijlocului de transport, legată de încălcarea uneia sau a câtorva prevederi ale Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului sub nr. 357 din 13 mai 2009, cu modificări ulterioare, circumstanțe statuate nemijlocit la caz.

Faptul că inculpatul a încălcat regulile de circulație rutieră se confirmă prin declarațiile părții vătămate, a martorilor, inclusiv și a inculpatului, dat fiind că ultimul urma să manifeste prudență sporită la conducerea automobilului de model „Volkswagen Pasat”, înregistrat cu numerele de înmatriculare bulgărești XXXXX, care era în stare tehnică bună, conform concluziei Raportului de expertiză judiciară nr. 1366 din 09.01.2017, și nu a ținut

cont de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, nu a oprit în situația în care a apărut obstacolul în deplasare, partea vătămată Gîrneț Alexandra.

Cu referire la poziția apărării precum că probele acumulate nu pot fi puse la baza unei condamnări în contextul că partea vătămată a traversat traseul în loc interzis, fiind în haine întunecate, Colegiul judiciar menționează că conform regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului sub nr. 357 din 13 mai 2009, cu modificări ulterioare, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Mai mult, declarațiile inculpatului nu denotă adevărul și nu coincid cu declarațiile părții vătămate și ale martorilor acuzării, precum și cu schema accidentului rutier din 30.12.2016, probe care redau o situație diferită de cea declarată de inculpat, fiind dovedit că, inculpatul care avea în față un autocar staționat în stație pentru a coborî pasagerii, cu lumina pornită la faza scurtă și motorul pornit, în situația în care locul accidentului era iluminat de stâlpii unui bar, amplasat la 12,5 metri de impact, toate aceste circumstanțe vin să confirme că locul era iluminat, iar inculpatul, în calitate de șofer a unității de transport nu avea cum să nu o observe pe partea vătămată care deja era în traversarea traseului, la 2,5 metri de la carosabil, în situația în care se deplasa cu viteză de 35-50 km/h.

Cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a remarcat că prima instanță nu s-a expus asupra pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. Această împrejurare, impune implicarea instanței de apel în soluția primei instanțe, în sensul casării parțiale a acesteia.

Referitor la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel a stabilit că infracțiunea a fost comisă de Covaljiev Gheorghe la data de 30.12.2016, expertiza pe acest dosar penal a fost efectuată la data de 09.01.2017, în timp ce modificările operate la art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală au intrat în vigoare la data de 09 februarie 2018. Respectiv, normele juridice invocate supra urmează a fi interpretate ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din data de 22 decembrie 2017, în vigoare din data de 9 februarie 2018.

Astfel, prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală nu sunt aplicabile în cauza dedusă judecării, urmând a fi aplicată legislația care era în vigoare la data comiterii infracțiunii incriminate.

În acest context, instanța de fond just a statuat netemeinicia cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, or potrivit art. 227 alin.(1), (3) și art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În cadrul examinării cauzei penale, partea vătămată Gîrneț Alexandra a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei. Instanța de apel a apreciat circumstanțele producerii accidentului precum și suferințele la care a fost supusă partea vătămată, și ținând cont de prevederile art. 1422 alin. (1), 1423 alin. (1) Cod civil, a considerat că suma de 15 000 lei, stabilită de către prima instanță, cu titlu de prejudiciu moral, constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat părții vătămate prin infracțiune.

8. Împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 declară recurs ordinar *avocatul Chironachi Vladimir în numele inculpatului Covaljiev Gheorghe și inculpatul Covaljiev Gheorghe*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Covaljiev Gheorghe în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2022 privind Amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței R. Moldova. În motivarea recursului se punctează că inculpatul a depus personal o cerere prin care solicită aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2022, cu încetarea procesului penal în privința sa.

8.1. Pe marginea recursului declarat, a depus referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care solicită inadmisibilitatea acestuia, pe motiv că decizia este legală și întemeiată, iar amnistia urmează a fi aplicată în corespundere cu prevederile art. 469 pct. 15) Cod de procedură penală.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Reieșind din textul recursului de pe rol, se atestă următorul temei pentru recurs ordinar, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

În acest context, se atestă că solicitarea recurentului despre aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 7 lit. f) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, este neîntemeiată deoarece, potrivit art. 427 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței

de apel pot fi supuse recursului doar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

La caz, însă, instanța de apel a pronunțat decizia la data de 18.11.2021, iar Legea nr. 243, a fost adoptată după această dată, adică la 24.12.2021 și a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial - 31.12.2022.

Prin urmare, chestiunea abordată, odată apărută după pronunțarea deciziei de către instanța de apel, care, împreună cu sentința au devenind definitive și executorii în virtutea prevederilor art. 415 alin. (3) 466 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (5) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența procedurii de recurs ordinar, neconstituind o eroare de drept comisă de instanțele de fond și de apel, care urmează a fi reparată pe această cale de atac.

Or, conform art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este de condamnare, iar aplicarea actului de amnistie față de persoana condamnată, a cărei sentință a devenit definitivă și executorie, se soluționează deja la etapa executării pedepsei, în corespundere cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 15) - 472 Cod de procedură penală.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Chironachi Vladimir în numele inculpatului Covaljiev Gheorghe și inculpatul Covaljiev Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Covaljiev Gheorghe XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **01 iulie 2022**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana